

Forrás

A Győri Evangélikus Egyházközség Hírlevele

2014 ősz

„Ha vége is lenne holnap a világnak, én ma mégis ültetnék egy almafa csemetét.”

(Luther Márton)

A fiú megkérdezte: Itt van a tűz meg a fa, de hol van az áldozatra való bárány? Ábrahám azt mondta: Isten majd gondoskodik az áldozatra való bárányról, fiam. 1 Móz. 22,7-8

A hitnek az a természete, hogy olyan javakkal gazdálkodik, amelyeket nem lát, nem is érez, mégis úgy gazdálkodik velük, mintha már kezében tartaná őket. Egyetlen bizodalma, hogy tudja: Isten nem hazudik és nem csap be. Minden tekintetben e szerint cselekszik, akkor is ha majd meg kell halnom, szembe kell nézni a halállal távoznom kell és nem tudom, hova lépjek. A hitelenség vergődik, csügged és azt mondja: Hova menjek, hát? Ki tudja, hova jutok? Mindig látni és érezni akarja, hova jut. Ez azonban nem követkeik be, ezért kétségbeesik.

A hit azonban így vélekedik: - Nem tudom, hova megyek. Távoznom kell, de nem látok, nem ér-

zek semmit. De arra bízom magam, aki a zsoltárban azt mondta: „Vessed az Úra a te terhedet, és ő gondot visel rólad.” Ebben bízva indulok, mert tudom, hogy ő nem hazudig... - Így bírja a hit az életet, noha nem látja, sőt, csak az ellenkezőjét látja. Honnan akkor a meggyőződése? Csak onnan, hogy Isten megmondta, hogy azokat, akik benne bíznak, nem engedi markából kiesni.

„Egy úton lévő samaritanus pedig, amikor odaért hozzá és meglátta, megszánta. Lk, 10,33

Ne kérdezd, hogy mit kell tenned. Nézz felebarátra és ezer embernek is találsz tennivalót. Ne csald meg magadat. Ne gondold, hogy imádkozással, templomba járással vagy adományozással a mennybe juthatsz, ha felbarátodat elkerülsz. Ha itt elkerülsz őt, majd amott fog feküdni az úton, úgy, hogy el kel-

lejen kerülnöd a menny kapuját, mint a gazdag embernek, aki Lázárt a kapuja előtt feküdni hagyta. A keresztyén embernek lekiismeretében orvosnak, kívülről nézve, életvitelében pedig teherhordó állatnak kell lennie, aki testvéreinek terheit hordozza.

Gyermekeim, ne szóval szeressünk, ne is nyelvvel, hanem cselekedettel és valóságosan. 1 Jn 3,18

Az apostol a hamis testvérek és a képmutató keresztyének ellen beszél, akiknek az evangélium csak az ajkukon és a nyelvükön van, és csak a habját tartják meg. Úgy tűnik nekik, hogy az evangélium és a hit csupán szavak, amelyeket koptatni lehet, és ha már egyszer hallották, akkor máris egyedüli mesterei e művészetnek, és senki nem ismeri jobban náluk, az egész viágot képesek megítélni és megfeddni, senki sem olyan evangéliumi, mint ők. De hogy ez csupán látszat, abban mutatkozik meg, hogy nem szándékoznak aszerint élni, és a szeretet gyakorolni – amiből

kitűnne, hogy komolyan gondolják. Semmi hasznuk nem volt így belőle, mert azt hallván, hogy bűnbocsánatot és üdvösséget egyedül hit által nyerhetjük el, nem pedig tettekkel, ellustultak, nem akarnak cselekedni, a hit nevében elszalasztják a lehetőségeket, és rosszabbak lesznek, mint annak előtte, és úgy élnek, hogy a világnak kell megbüntetnie őket, arról pedig szó sem lehet, hogy Isten előtt megállnának.

Részletek Luther Márton: Mélyége és magassága című áhitatos könyvből

Röviden a győri INSULA LUTHERANA épületegyüttes fejlesztési koncepciójáról

Október 12-én a 10 órakor kezdődő istentiszteletet követően közgyűlést tartunk az Öregtemplomban, melynek keretében állást kell foglalnunk a győri Insula Lutheranus épületegyüttes koncepciótervének elfogadásáról. Az alábbiakban a koncepcióterv rövid összefoglalását tesszük közzé. Ezen a napon az istentiszteleti rend változik, elmarad az Öregtemplomi fél 9 órai és a Nádorvárosi 10 órai istentisztelet. Minden testvérünket szeretettel várjuk az istentiszteletre, majd az ezt követő közgyűlésre.

Kedves Olvasó!

Ezen írásommal kísérletet teszek arra, hogy röviden összefoglaljam mindazt, amiről alaptól órákat lehetne beszélni. Megpróbálom lefesteni az épületegyüttes jelenlegi állapotát, és felvázolni a tervezett fejlesztési elképzeléseket. Elkerülhetetlen, hogy száraz műszaki dolgokról írjak, amiért előre is szíves elnézésüket kérem.

Az Egyházközség megbízása alapján Tervezőirodánk, a COMFORT Tervező Kft készíti az INSULA LUTHERANA ÉPÜLETEGYÜTTES fejlesztés terveit. Jelenleg a koncepciótervezés végéhez közeledünk. Irányító tervezőként a feladat óriási kihívás a számomra, de ugyanez mondható el a munkában részt vevő csapat minden tagjára vonatkozóan is. A mögöttünk álló munka összegzéseként tudom leírni az alábbiakat.

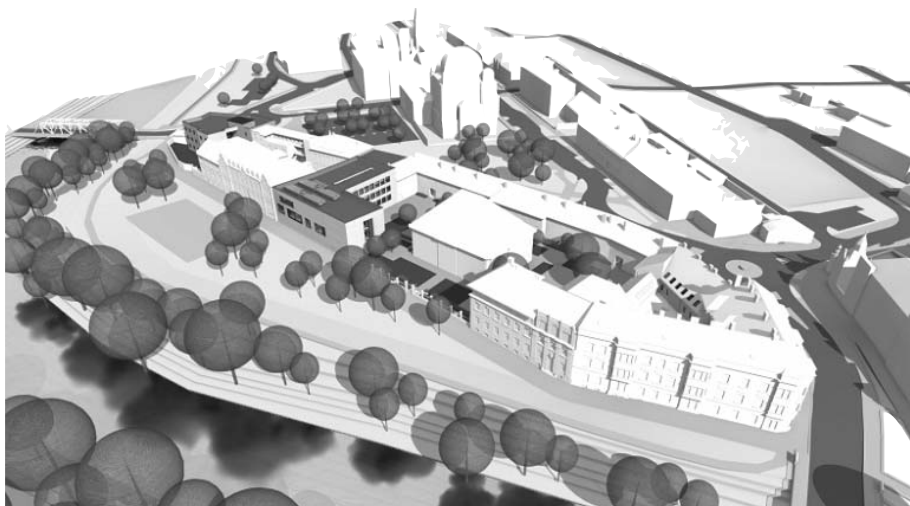
Az Európában is páriát ritkító „INSULA LUTHERANA” épületegyüttes egyéni jelleggel bír, mert területén az egyházközség életének minden szelele jelen van, úgy mint...

- templom - mely egyben Püspöki Templom is,
- egyházközségi irodák, gyülekezeti helyiségek, szolgálati lakások,
- egyházközségi irattár-levéltár,
- óvoda,
- általános iskola,
- gimnázium,
- szeretetház (szociális ellátás, diakónia).

A Győr-Újváros kapujában, városszerkezeti-városképi szempontból jelentős helyen álló, meghatározó épületegyüttes általános állapota rossz, a műszaki mellett jelentős erkölcsi avulás is tapasztalható a meglévő funkciók vonatkozásában. A leromlás mértéke nagyon nagy, a funkcionális hiányok óriásiak. A műszaki állapot szinten tartása

érdekében az Egyházközség folyamatosan kereste a pályázati lehetőségeket, és mindig élt a Magyarországi Evangélikus Egyház rendszerében elnyerhető támogatásokkal, de azok mértéke csak arra volt elegendő, hogy lassítsa az avulás sebességét.

épületegyüttes a városlakók és a turisták számára is, templomával bekapcsolódva a Város kulturális életébe (a jelenleg már évek óta futó Öt Templom Fesztivál, vagy a különféle komolyzenei programok kínálatbővítésével).

gét. A most adódott lehetőség, a történelmi épületegyüttes megmentésére óriási felelősség mindnyájunk számára. A Reformáció 500 éves évfordulóján lehetőség nyílik a megújulásra, az együttesben lévő funkciók fenntarthatósága érdekében.

A Város szempontjából is óriási jelentősége van a tervezett rekonstrukciós és fejlesztési munkálatoknak, miután az INSULA LUTHERANA tömb az EU-s források felhasználásával, a „GYŐR-ÚJVÁROS REHABILITÁCIÓJA” program keretében felújításra kerülő terület közvetlen szomszédságában, Újváros kapujában fekszik. A hamarosan megszépülő városkép mellett még szembetűnőbb lenne az épületeink jelenlegi állapota.

A rekonstrukció arra is módot ad, hogy az eddigieknél még nyitottabbá váljon az

Az egyes épületekkel, funkcionális egységekkel kapcsolatos problémák röviden.

Az ÖREGTEMLOM részleges felújítására legutóbb úgy 15 évvel ezelőtt került sor (tetőfedés, belső festés, valamint kicsit később a külső ablakok). Mára a földszinti padlószerkezet műszaki állapota az utóbbi évtizedben ismeretlen forrásból származó alávizesedés (alámosás) miatt veszélyesen megromlott, a padló erősen meghullámosodott. Mint azt a négy évvel ezelőtti feltárások bizonyították, a padló szerkezet aláüregesedett, a padló jórészt a levegőben van, a faszervezetű padmezők elmozdultak, részben szintén alátámasztás nélkül állnak eredeti helyükön. Ezt a helyzetet az illetékes Kulturális Örökségvédelmi Hivatal bevonásával a probléma napvilágra kerül-

lésekor, ideiglenes műszaki megoldással stabilizáltuk (padló alábetonozásával, padmezők aláékelésével), de a radikális beavatkozás elkerülhetetlen, mi több, sürgető. A padmezők mellett az oltár alatti padozat is elmozdult, így a felújítás kapcsán a padok és az oltár teljes elbontása is szükséges. A templomról elmondható, hogy országos viszonylatban is kiváló az akusztikája, ezért gyakran ad otthont zenei, illetve

testnevelés bevezetése tornaterem hiányában óriási gondokat okoz az intézménynek. Jelenleg egy közösségi célra épített aulában zajlanak az órák, ahol a testnevelés tantárgy nevelési célkitűzéseit lehetetlen megvalósítani.

Az intézmény 1995 óta nyolc-évfolyamos gimnáziumot is működtet. A nyolc-évfolyamos gimnázium működésének feltétele a 229/2012.(VIII.28.) Kormány

A KONVENTÉPÜLET - mely műemléki védelem alatt áll - úgy is, mint az egyház-község igazgatási, és közösségi egységeinek otthont adó központi épület alaprajzának erkölcsi és a műszaki avulása nagyon magas. A folyamatosan toldozgatott, a napi igényekhez igazított, javítgatott, az elmúlt rendszerben államosítás miatt részben feldarabolt épület komoly alaprajzi-strukturális-energetikai-épületszerkezeti-épületgépészeti-infrastrukturális problémákat hordoz, melyek korrekciójára csak egy mindenre kiterjedő, tartószerkezetekig történő visszabontással számoló nagyfelújítás keretében van mód. Az egyház-község jelenlegi igényei felvetik a korszerűtlen alaprajzok műemléki igények figyelembe vételével történő átalakítását. A felújítás-fejlesztés során alkalom nyílhat a viszonylag jó méretű központi pinceterek használatba vételére is.

A Rát M. tér 2. sz ÉPÜLET eredetileg lakáscélú épület, melynek földszintjén egy üzlethelyiség is található, jelenleg szinte teljesen üresen áll, csak egy lakása lakott. Földszintje udvari traktusának homlokzatát az iskola aulája zárja le, így az ott lévő helyiségek az iskola megépülte óta ablaktalanok. Az épület műszaki állapota rendkívül rossz, teljes felújítása szükséges.

Az EVANGÉLIKUS SZERETETHÁZ 1885-től folyamatosan biztosít bentlakásos szociális ellátást időskorúak számára. A gondozottak két épületben, akadálymentes környezetben nyernék elhelyezést. A lakószobákhoz fürdőszoba, nővérhívó, telefon és TV csatlakozási lehetőség tartozik.

A két meglévő épület az idők során több felújításon is átesett, azonban az ablakcsereit eddig nem sikerült megoldani. A nyílászárók között található nem egy olyan, melynek kora meghaladja a 100 évet.

egyház-zenei rendezvényeknek is. A templom orgonája rossz állapotban van, felújítása elkerülhetetlen.

Az oktatási központ (óvoda, iskola): Győrtől az evangélikus nevelés-oktatás nagy múltra tekint vissza. Egészen 1544-től kezdve zajlik evangélikus nevelés a városban. A 20. századi államosítás 43 éve után 1991-ben nyitotta meg újra kapuját először az evangélikus óvoda, majd egy évre rá az iskola.

Az elmúlt 23 évben látványosan fejlődött az intézmény, mely keresztény értékrendet közvetítve, nagy hangsúlyt fektet a tradíciókra, de modern eszközökkel és módszerekkel neveli a rábízottakat. Jelenleg 5 óvodai csoport és 24 iskolai osztály fogadja be a mintegy 800 gyermeket, akiket ökumenikus szellemben nevelnek.

Az óvoda 5 csoportjából 3 a többször átalakított volt Leányiskolában működik, melyet az 1900-as években építettek, s mely épület nem felel meg a mai korszerű igényeknek és előírásoknak. További 2 csoport a Konventépületben, az előzőektől elkülönülten – ideálisnak szintén nem nevezhető – körülmények között működik.

Az iskolaépület tantermi struktúrája erősen hiányos, többek között a mindennapos

rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról XI. fejezet c. pontja alapján a 25 km-nél tovább lakó diákok kollégiumi elhelyezése. Ennek a feltételnek 2016-tól kell megfelelni.

Összefoglalva tehát, az intézmény működési feltételeinek teljesítéséhez feltétlenül szükség van egy:

- új óvodaépületre,
- tornateremre,
- kollégiumra.

Állapotuk miatt az intézmény költségvetésének jelentős tétele a fűtésre fordított energia díja. Korábbi években szándék volt az ablakcsere pályázati úton történő megvalósítása, azonban a megjelent pályázatok egyikébe sem fért bele elképzelés, így forrás híján minden maradt a régiben.

A Kossuth u. 16. sz. alatti ÉPÜLET a kárpótlási folyamat lezárásaként került az Egyházközség tulajdonába. Műszaki állapota rendkívül leromlott (lakhatatlan) ezért ma is üresen áll, teljes felújítást igényel, udvara gondozatlan, a hátsó telekhatárnál álló két férőhelyes garázs rossz állapotban van.

A **TEMPLOMKERT** teljes kertészeti felújítása szükséges, mert növényállománya részben előregedett, burkolatai és kerti bútorai elhasználódtak, és a Rába felőli kerítés is nagyon rossz állapotban van.

A fejlesztés keretében megvalósítani tervezett munkák – a jelenleg jóváhagyás előtt álló FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓTERV alapján:

Az Öregtemplom épületében tervezzük a megsüllyedt padlószerkezet teljes cseréjét, a padmezők, és a szószerkeltár elbontás mellett történő restaurálását, majd visszaépítését, a templombelső építészeti felújítását, mennyezeti nádazás cseréjét, belső festést, a homlokzat felújítását, a belső villamos rendszer és a fűtés korszerűsítését, a falak utólagos vízszigetelését, és az orgona felújítását.

Az OKTATÁSI KÖZPONT (ÓVODA, ISKOLA): Az ÓVODA fejlesztését úgy képzeljük el, hogy a Konvent épület és a volt Diakonissza Anyaház közötti foghíjban egy 5-foglalkoztató óvodát építünk – a Konvent épület közvetlen szomszédos területének felhasználásával. Az óvodaépület földszintjén kialakítunk egy nagyméretű kapuzatot, és áthajtót is, hogy a Szeretetház kialakult megközelítési rendszere ne sérüljön.

Az ISKOLA fejlesztése több épületben tesz szükségessé beavatkozásokat, és új épület építésével is együtt jár.

... Rát M. tér 1, és a Péterfy S. u. 2. alatti szárnyak energetikai felújítását, és akadálymentesítését, valamint a meglévő melegítőkonyha, és étkező kapacitásnövelését tervezzük. Az épületekben kisebb alaprajzi átalakítással kialakítjuk a megfelelő tantermi struktúrát, és komfortosabbá téve a használatot.

... Az új tornatermi szárnyban – a jelenlegi óvodaépület (a volt Leányiskola) helyén létesül egy cca 17 x 34 m méretű, fél belmagasságig föld alá süllyesztett tornaterem öltözőkkel, a tornaterem felett két eme-

leten tantermekkel, szaktantermekkel. A tornatermi épület és a meglévő iskolaépület között föld alatti folyosón közvetlen belső átjárást tervezünk biztosítani, a komfortos használat érdekében.

A **KONVENTÉPÜLET** teljes felújítását, és funkcionális átalakítását tervezzük. A Petőfi tér 2. sz. kapu lesz az épületegyüttes főbejárata, ide állandó portaszolgáltatnak alakítunk ki helyet. A földszint északi felében az egyházközség helyiségei (hivatal, pénztár, lelkesi irodák, varroda), míg a főbejáratától délre eső épületrészben az ún. látogatóközpont helyiségei (kiállítási tér, gyülekezeti terem, teakonyha, mosdók) kerülnek kialakításra. Az emeleten egy 33-férőhelyes középiskolai kollégium kialakítását irányoztuk elő, nevelőtanári lakrészekkel, tanulószobával. Az épület akadálymentesítését személyfelvonó beépítésével biztosítjuk. A Petőfi tér 1. sz. lépcsőház mellett a föld-

bérlő megtartása a fenntarthatóság egyik fontos eleme.

A **SZERETETHÁZ** meglévő épületeinek (a Főépületnek, és a Volt Diakonissza Anyaháznak) ablakcsere energetikai felújítása van számításba véve, valamint az egység bővítése egy új 50 férőhelyes ápolási egységgel, az új épületrészben főzőkonyha kialakításával, a szeretetházi udvar, és kerítés felújításával. A jelenlegi főzőkonyha felszabaduló helyén kerül kialakításra az intézmény központi üzemi öltözőcsoportja.

A **Kossuth u. 16. sz. alatti ÉPÜLET** felújítása-átalakítása hatlakásos lakóépületté, lelkesi szolgálati lakások céljára. Az udvarban a parkolómerleg-hiányt némileg csökkentő személygépkocsi-parkolót tervezünk – mely darabszámát tekintve túlnő a lakóépület igényén, az egész intézményrendszert tudja szolgálni.

A **TEMPLOMKERT** kertépítészeti felújít-

szinten egy kollégiumi gondnoki lakást, és a cserkészotthont tervezünk, az emeleten a közelmúltban felújított püspöki lakást változatlanul tartjuk. A két pince egyikében a diákok számára klubot, míg a másikban kerékpártárolót képzelünk el.

A „JEL”. A türelmi rendelet időszakában templomunk udvarban, torony, és harang nélkül épült. A koncepciótervezés keretében arról született döntés, hogy toronyépítéssel nem számolunk - tiszteletben tartva a kort, és a körülményeket, amiben a templom épült. Hogy mégis megjelenjen a tömbbelsőben folyó egyházi élet a közterületen, előírnyoztuk a 2. sz. kapu előtt egy kóraccél-üveg-fény kompozíciót, amit információs pontként is fel kívánunk szerelni.

A **Rát M. tér 2. sz. ÉPÜLET** felújítása során gyűjteményi épületté kerül átalakításra, földszinten könyvtár-leveletárral, az emelet udvari traktusában gyűjteményi raktárakkal, az emelet utcai traktusában és a tetőtérben egy régi megbízható bérlő bérirodájával. A

tását tervezzük, a Rába felőli kerítés - föld alatti átjárófolyosóhoz illeszkedő – újjáépítésével.

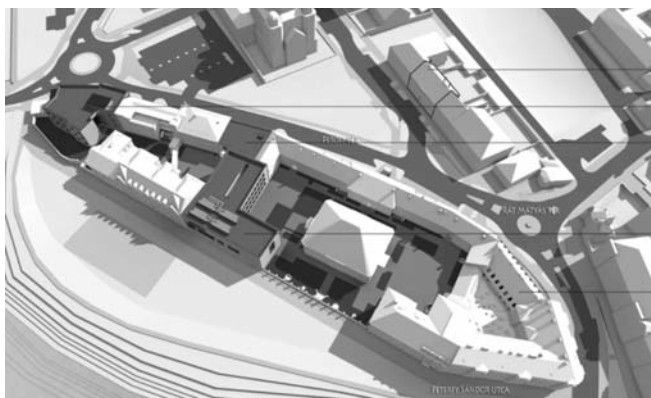
A fejlesztési munkák során elbontásra kerül két épület, a Konventépület és a volt Diakonissza Anyaház között álló rossz állapotú garázs, valamint – az új óvodaépület elkészültét, a Rát M. tér 2. sz. épület átalakítását, és az óvoda, ill. a bérlő új helyre költözését követően – a volt Leányiskola korszerűtlen épülete.

A fejlesztés egyik első lépéseként a jelenleg három önálló HRSZ alatti telket egy telekkel összevonva egyesítjük, hogy a tervezett új épületszárnyak megvalósíthatóak legyenek.

A fejlesztéssel kapcsolatos döntések meghozatala során komoly kompromisszumok elfogadására volt szükség minden résztvevő részéről, miután a tervezési terület (az INSULA LUTHERANA) telkének mérete, az épületek jelenlegi hasznos alapterülete rendkívül szűkös, a fejlesztési lehetőségek erősen behatároltak. A koncepció alapjaként

mindenki részéről elfogadást nyert, hogy az iskola, ill. az óvoda jelenlegi méretét (24 osztály, ill. 5 foglalkoztató) megtartjuk, sem szűkítéssel, sem bővítéssel nem számolunk. A tervezés során csak „fontos”, „nagyon fontos”, és „elengedhetetlenül fontos” elemek elfogadásáról, vagy elvetéséről kellett döntnünk, ami sok esetben nem volt könnyű. Tudjuk, hogy jelen döntéseink hosszú évtizedekre meghatározzák az itt élők, dolgozók életét, az egész épületegyüttes működését. Ebben az egyáltalán nem könnyű gondolkodásmódban komoly segítséget kaptunk a döntéshozóktól úgy az intézmények, mint az Egyházközség vezetése részéről. A kényszerű önmérsékletre alapozott koncepcióépítésben a tervezők együttműködő partnere volt mindenki, akinek a saját szintjén döntést kellett hoznia. Így tudtunk eddig eljutni.

A FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓTERV mára már átesett számtalan helyi intézményi, ill. egyházközségi egyeztetésen, és elmondható, hogy bírja az érintettek támogatását. Bemutattuk a tervet a Magyarországi Evangélikus Egyház külön-

- KÖSSUTH 16 LAKÓÉPÜLET ÁTÉPÍTÉS ÉS TETŐTÉR BEÉPÍTÉS
- SZERETETHÁZ BŐVÍTÉS
- 5 FOGLALKOZTATÓS ÓVODA
- ISKOLA BŐVÍTÉS TANTERMEKKEK ÉS TORNACSARNOKKAL
- RÁT 2 LAKÓÉPÜLET ÁTÉPÍTÉS ÉS TETŐTÉR BEÉPÍTÉS

böző Bizottságainak (az Építési, az Oktatási, a Diakóniai Bizottságnak), ismertettük azt az Országos Presbitérium előtt is, ahol minden szinten támogatást kaptunk. A tervvel kapcsolatban felmerült természetesen néhány észrevétel (a koncepciótervezés erről szól), melyeket megvizsgálunk, és ha lehet, beépítjük a véglegesítés során. A terv hivatalos megmérettetésen esett át a Központ Építészeti Tervtanács Műemléki Testülete

előtt, ahol szintén nem találtunk könnyűnek.

A fentiek tükrében biztos állíthatjuk, hogy az irányt kijelöltük, és ha ezen a nyomon haladunk – Isten segítségével – célba érünk. Tervezőtársaim, Ráskai Ferenc, és Ráskai Balázs nevében is.

Ráskai Péter
építész vezető tervező
COMFORT Tervező Kft.

Megható ünnepünk volt 2014 május 18-án a nádorvárosi templomban, 3 felnőtt testvérünk a konfirmációi áldás után először lépett az Úr oltárához. Az alábbiakban közöljük azt a 3 hitvallást, mely ott, az ünnepi istentiszteleten is elhangzott. Elsőként Hafenscher Ivett, majd Horváth Dénes, végül Iván Eszter lépett a mikrofonhoz, hitvallásaikat itt is ebben a sorrendben közöljük.

Megállni a hitben

Ivett: – Néhány hónapos voltam, amikor megkereszteltek Győrben az öregtemplomban. Gyermekként lehetőségem lett volna gyakorolnom a vallásom, hittanra is járhattam volna, de nem éltem vele. Korábban egyáltalán nem tartottam fontosnak, hogy hívő életet éljek.

Fontosabb volt számomra, hogy megvalósítsam magam, hogy anyagi javakat szerezzek, hogy másoknak megfeleljek, hogy az élet minden területén kipróbáljam magam. Utaztam, tanultam, több munkahelyem is volt, vagy épp munka nélkül voltam és mondhatom, nagyon színes volt az életem. Mindig kerestem valamit, valami újat, ami majd meghozza számomra a boldogságot. Kerestem az új embereket, akiktől szeretetet vártam, sőt szinte követeltem. A sok próbálkozás után valahogy mégsem akart jönni a várt boldogság. Vagy jött, de csak rövid ideig tartott. Így

aztán mindig felmerült a kérdés, hogy vajon mi is hiányzik valójában, mit csinálok rosszul? Kerestem a helyes utat, de nem talál-

hogy mindeddig hagytam magam sodródni, befolyásolható voltam, sokszor hagytam magam kihasználni a szeretetét,

HITVALLÁS. Hálát adok Istennek, az én Teremtőmnek, hogy engem a keresztség által gyermekévé fogadott. Hiszem, hogy Jézus Krisztus az én Uram és Megváltóm, aki nekem is bűnbocsánatot szerzett a kereszten. Vallom az evangélikus keresztyén egyház tiszta és igaz tanítását, és hozzá hűséggel ragaszkodom. Kérem a Szentlélek világosságát és erejét, hogy a bűn ellen harcoljak, a szeretetben növekedjek, és a hitben megálljak mindhalálig. Ámen.

tam. A keresés pedig egyre több energiámat emésztette fel. Ráadásul a problémáimért és sikertelenségeimért másokat okoltam.

Amikor már éreztem, hogy nagyon rossz úton halad az életem, tanácsot kértem nagyon bölcs emberektől, akik elmagarázták nekem, hogy felesleges másokat okolnom a kudarcaimért és a rossz döntéseimért. A tetteimért egyedül én vagyok a felelős. Ekkor döbbsentem rá,

vagy az anyagi javakért, amit aztán nem kaptam meg.

Hónapokig tartó mély lelki fájdalom és küzdelem határozta meg ezt az időszakot. Borzasztóan dühös voltam és haragudtam, aztán pedig sehogy sem tudtam megbocsátani magamnak.

Hónapok tehetetlensége után arra gondoltam, hogy Istentől kérek segítséget. Talán ha Ő megbocsát Nekem, majd én is meg tudok bocsátani magamnak - gon-

doltam. Ekkor kezdtem keresni a kapcsolatot az evangélikus gyülekezettel, hogy közelebb kerülhessek az Úrhoz. Azóta minden vasárnap járok Istentiszteletre, és minden alkalommal úgy érzem, hogy a prédikációk személyesen hozzám szólnak, ezáltal pedig Isten szólít meg. Mintha egy kis kapu nyílna meg a szívemben, hogy bejuthasson rajta az Isteni szeretet. Amikor meghallottam, hogy konfirmáció előkészítő indul felnőttek részére, azonnal jelentkeztem, mert úgy éreztem ezzel is közelebb kerülhetek Istenhez és Jézushoz.

Nem tudom, hogy ezután az úrnak milyen terve van velem, azt viszont igen, hogy egy új korszak kezdődött az életemben, amit megpróbálok Jézus tanítása és Isten parancsolatai szerint élni, bízva abban, hogy bármilyen élethelyzetben, akár fájdalomban, akár örömben az Isteni szeretet, a békesség, a harmónia és az erő itt lesz legbelül és kíséri az életem.

Dénes: – Az Isten nap, mint nap megszólít, hívogat, gondolkodásra, bűnvallásra készítet, cselekvésre ösztönöz, és hitvallásra sarkall minket.

Az idézett Igéket, azért választottam, mert úgy érzem, hogy irányjelzők voltak számomra azon az úton, amelyen kb. 4 évvel ezelőtt egy másik felekezet tagjaként a vallását gyakorló, rendszeresen templom-

Aztán elértem az út második szakaszához, amikor egyre inkább úgy éreztem, hogy a figyelmem észrevétlenül elterelődött a lényegről, magáról Krisztusról, s ezzel együtt úgy láttam, hogy ellentmondások feszülnek aközött, amit addig tanultam és ezáltal cselekedtem, és aközött, amit a Szentírásan keresztül az Isten önmagáról kinyilvánít számunkra.

Megértettem, hogy az Isten nem elítél, hanem megítél. Elítélni vagy megítélni valakit,

„... Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, csakis énáltalam.” Jn 14, 6

nem ugyanaz. S a megítéltetés fokmérője elsősorban a hit. Bűnös emberként halált érdemlek, de ha hiszem, hogy Krisztus az élő Isten Fia, aki megváltott, akkor nem kell félnem, mert Ő szeret és engem is hív oda, ahol Ő van.

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszerűen Fiát adta,

„Megteremtette Isten az embert a maga képmására, (...) férfivá és nővé teremtette őket.” 1 Móz 1, 27

ba járó, a közösségi életben aktívan részt vállaló és a hitét komolyan megélni kívánó, illetve arra törekvő emberként elindultam. Másrészt úgy gondoltam, hogy a gyülekezet számára is megvilágítják azt az utat, amely idevezetett engem.

De milyen is volt ez az út?

Az első szakaszában egyre csak – ha szabad így mondanom – a kelleténél is bűnö-

„Aki hisz, és megkeresztelkedik, üdvözüli, aki pedig nem hisz, elkárhozik.” Mk 16, 16

sebbnek éreztem magam. Olyan embernek, akinek nincs menekvése az Isten ítélete elől. Reményvesztettséget éreztem. Előfordult, hogy gyónás után sem találtam igazán a lelki békét. Túlzottan kezdtem félni attól, hogy amikor majd megmérettetek, túl könnyűnek találjatok, s az Úr nekem is azt mondja majd: Menj innen, nem ismerlek téged! Azonban én nagyon vágytam arra, hogy majd találkozhatok Veled. Egy kétségtől terhes időszak volt ez, amelyet ismét egy idézettel szeretnék leírni. A „Luther” című film egyik jelenetében a következő mondatok hangzanak el:

„- Márton! Mi az, ami után kutatsz?

- Egy irgalmas Isten. Egy olyan Isten, akit szerethetek, és aki szeret engem.

- Akkor nézd Krisztust. Lánccal magad Krisztushoz, és érezd Isten szeretetét! Mond neki: Tiéd vagyok, ments meg!”

E felismerés rávitt az út harmadik szakaszára. Kérdések fogalmazódtak meg bennem, amelyekre az olvasmányaimban,

„... Kelj fel, menj el, hited megtartott téged.” Lk 17, 19

töprengéseimben és az Igében, Istennél kerestem a válaszokat. Milyen Isten mutatkozik meg nekünk a Szentírás soraiból? Egy irgalmas és szerető Isten, aki nem a bűnös embert, engem utál, hanem a bűnt. Mert hát kell-e nagyobb bizonyíték az Ő végtelen irántunk való szeretetére, mint az,

„... Amikor imádkoztok, ezt mondjátok: Atyánk, szenteltesd meg a te neved. ...” Lk 11, 2

hogy önmagát adta értünk, megtörve ezzel a bűn hatalmát?

hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” Jn 3, 16

Hiszem, hogy nem véletlen, hogy épp ez az ige volt a szívemben, amikor 2011 Adventjének utolsó vasárnapján az utam bevezetett e templom ajtaján.

Pál Timóteushoz írt intelmét alapul véve a következő gondolattal zárom szavaimat: Tudom, hogy az út ezzel nem ért véget. Hitünket törekeny cselekedvényben hordozgatjuk, ezért a hitnek szép harcát naponta meg kell harcolnunk ahhoz, hogy elnyerhessük az örök életet, amelyre elhívtunk.

Eszter: – Mindannyian egy közös dolog miatt vagyunk itt: hogy a keresztyén evangélium gyülekezet aktív tagjai legyünk. Szeretném röviden elmesélni történetemet.

Székesfehérváron születtem, szüleim nagy-nagy öröme, első gyermekként a négyből. Testvéreimmel nem lettünk megkeresztelve születésünket követően. Édesanyám várandós volt legkisebb testvéremmel, mikor kedves ismerőseink gyermekeinek keresztelőjén vettünk részt egy református templomban, szűk családi körben. A lelkész nagyon kedves, türelmes volt velünk, megmutatta nekünk az egész templomot. Szüleim ezt az eseményt követően úgy döntöttek, hogy ha a kistestvérem is megszületik, mind a négyen egyszerre keresztelkedünk meg ugyanebben a templomban, a lelkész bácsival. Ezt meg is beszélték a lelkéssel ott helyben a keresztelőt követően. Azonban sajnálatos módon erre nem került sor, mert a kedves lelkész bácsi elhunyt, elmaradt a keresztelők is.

Gyermekkoromat és középiskolás éveimet Székesfehérváron töltöttem. Annak ellenére, hogy nem éltünk vallásos életet, testvéreimmel olyan légkörben nevelkedtünk, mely közel állt a keresztyén egyház tanításaihoz: mivel szeretetre, egymás segítésére, a becsületességre és a jó erkölcsre neveltek bennünket szüleink. Mind a négyen egyetemet, főiskolát végeztünk.

Így kerültem Győrbe, a Széchenyi István Egyetemre, ahol megismerkedtem vőlegényemmel, Lacival, akivel már több mint 12 éve egy pár vagyunk, kint tartottunk egymás mellett jóban és rosszban is. Úgy éreztük, hogy most jött el az idő, hogy véglegesen összekössük életünket ember és Isten színe előtt. Megkeresztelkedésemmel és konfirmációmmal az evangélium gyülekezet élő tagja lettem, házasságkötésünkre Isten áldását szeretnénk kérni.

„Ne feledkeztek meg vezetőitekről, akik az Isten igéjét hirdették nektek. Figyeljetek életük végére, és kövessétek hitüket.” (Zsid 13,7)

Emlékezés két hitoktatóra

Az idei tanévkezdés tágabb értelemben vett családom számára egészen rendkívüli volt: Győrött, Budapesten és Brüsszelben nem kevesebb, mint négy unoka lépte át kiselsős-ként az iskola küszöbét. Elkezdődött már a hitoktatás is. Tudjuk: a beíratás elvileg nagyon egyszerű, hiszen minden szülő választhat hittan és etika között. Valójában egyházunk szórányszóhelyzetéből adódóan nem egy iskolában kellő számú evangélikus gyerek híján alternatív lehetőséget kell keresni, ami néha komoly gondot jelenthet.

Ezek a nehézségek persze eltörpülnek azokhoz képest, amelyekkel gyermekkoromban, az 50-es években az iskolai hitoktatásnak konfrontálódni kellett. Sokan és sokszor megírták már ezt; mi akkori gyerekek ott Sopronban, ahol felnőttem, hál' Istennek kivételezett helyzetben voltunk: vasárnap a gyermek istentisztelet után vasárnapi iskolába, mai szóval gyermek bibliakörre jártunk. Éppen akkoriban terjedt el egy új szemléltető eszköz, az ún. flanelográf. A névből már sejthető, hogy sokkal egyszerűbb dologról van szó, mint pl. a mai iskolákban az intelligens táblák. Egy nagy állványon, óriási flanel háttéren a bibliai történet háttére volt felragasztva – Jordán folyó, Jeruzsálem stb. Erre a háttérre a történet szereplőinek megrajzolt, kifestett, flanellel hátul megragasztott képeit helyezték. Ahogy az előadó mesélte a történetet, úgy rakosgatta a szereplőket ide-oda ezen a háttéren. Ez a módszer gyermeki fantáziánkat különösen is megragadta – ne feledjük: azokban az években nem volt még televízió a lakásokban.

Prezentáció tehát már a számítógép előtti korban is lé-

tezett, számomra mégis L. Gyuszi bácsi bibliaórái a legemlékezetesebbek. Pedig nem volt ő pap, sem diplomás hitoktató, „csak” melegszívű, elkötelezett hívő ember. Egyszerűen, lelkesen beszélt, s szinte észre sem vettük, ahogy az évek múltával egyre jobban megismertük, s ami a legfontosabb: megszerettük a Bibliát. Azt csak később tudtam meg, hogy Gyuszi bácsi a háború előtt – ahogy akkor mondták – „horthysta” katonatiszt volt, ami abban az időben a hatalom szemében a legsúlyosabb ódiomok közé tartozott, önkéntes gyülekezeti munkájáért pedig a munkahelyén nyilván szintén nem dicsérték meg. Hálás vagyok Istennek, amiért megadta nekem a lehetőséget, hogy mindezt megköszönjem neki. Úgy másfél évtizede a Szeretetházban találkoztam vele, ahol egy rokonát látogatta meg. Jócskán túl volt már a nyolcvanon, de még mindig a régi, katonás testtartással lépkedett mellettem, amíg kikísértem a kapuig, s elmondtam neki köszönetemet.

A másik hitoktató, akiről most szó lesz, katolikus pap volt, s aki ír róla, egy nálunk teljesen ismeretlen német újságíróról. A cikk közvetlen apropója a karácsony volt, de a mondanivaló lényege az egykori hittantanár alakjának, s vele együtt a világ lehető legegyszerűbb szemléltetési módszerének mosolygós-könnyes felidézése. Érdemes meghallgatni!

„... Ilyenkor páter Aloysius Schwammelre gondolok. Jó ember volt. A katekizmust kellett volna belénk tölcseznie 6-7-8-9 éves korunkban. Helyette elmesélte, mit elmesélte? – eljátszotta nekünk a Bibliát. Nem velünk, gyerekekkel játszatta el a jeleneteket, ahogy a mai pe-

dagógia javasolja; minden szerepet magának tartott meg. Osztálytermünk kis pódiumán a szemünk előtt változott át az első apostoltól kezdve a tizenkettedikig. Mimikája révén az egyik pillanatban még Jakab volt (földhözragadt), hogy aztán máris az Iskarióti Júdássá változton (dörzsölt alak, fél szemmel már a 30 ezüstpénzre kacsintgatva). 'Az Úr meglátogatja a hitetlen Tamást' jelenete ma Oscar(-díj)-várományos lenne. Tamás a szobájában – komoly értelmiségi, makacs elszánt-sággal: 'hiszem, ha látom'. Azután meglátja az Urat, megrémül (szökkenés balra), az Úr szomorúan pillant rá, megfogja kezét, ráhelyezi sebeire (szökkenés jobbra) – 'Ó, ne, ne, Uram, én nem úgy gondoltam az egészset, ezután már csak hinni, és nem látni akarok'.

... Nem múlik el karácsony anélkül, hogy ne gondolnék rá, s ne csodálnám ma is: az ő Józsefe úgy volt másodlagos, hogy közben nem lett nevetséges s megőrizte méltóságát. Óvatosan támogatta Mária, végre rálelt az istállóra és döntött: 'Jobb a semminél!'. Mária hálásan tekintett Józsefre, hogy végre fedél van a fejük felett, röviden körbepillantott, s ha jól emlékszem, még egy báránka gyapján is végigsimított. Azt csak természetes, hogy az egész állatsereglet – tehén és borjú, öszvér és szamár – szintén Pater Schwammel volt egy személyben. Az állatok egyben tapintatosan spanyolfalat alkottak közöttünk és a szülés kisgyermekének értelme számára még túl nehéz misztériuma között, s aztán máris jött a jászol, benne a bepólyált Kisjézussal. Majd lélegzetvételnél szünet, s máris kint voltunk a mezőn. Pásztorokkal találkozunk, akik izgatottan jöttek szembe velünk, s holmi mennyei alakokról

beszéltek, akik nagy örömet hirdettek nekik. Úgy emlékszem, legalább öt különböző pásztor volt, s mindegyik más magatartást képviselt a Felfoghatatlannal kapcsolatban. Volt hitetlen kutakodó, meghunyászkodó, kíváncsi, tréfálkozó s a többiekkel egyszerűen együtt futó pásztor is. De a célhoz érve valamennyien az „Ím, jászlad mellett térdelek” lelkületét vették fel, s velük együtt mi is. Istenem, milyen boldogok is voltunk, hogy minden jól ment, dicsértük a magasságban Istent és a földön békességet kívántunk minden jóakarátú embernek.

Ma már tudom: páter Aloysius Schwammel az oka annak, hogy karácsonykor soha nem nézem meg a még oly szép kiállítású betlehemeket sem. Mert ahhoz képest, amit ő egy életre fantáziámnak ajánldékozott akkor, minden mesterséges figura csak csalódás lenne."

Befejezésül még csak annyit: az ige nem csak amolyan mottóként került oda jelen írás elejére – épp ellenkezőleg! Ez a cikk akkor érné el igazán a célját, ha az olvasó idáig elérkezve magának is feltenné a kérdést: tényleg, velem hogy is volt ez? Ki is volt az én lelki vezetőm, aki annak idején bevezetett engem a hit világába? (Valahogy úgy, ahogy nemrég itt nálunk történt. A teremtésről szóló előadásom után egy vadosfai származású, majd' 70 éves testvérünk pontosan felidézte, hogyan is tanította neki Sümeghy Jóska bácsi a teremtéstörténetet.) S persze főleg akkor érne célt a cikk, ha az olvasó az emlékezés mellett nem siklana át az ige végén sem: „Kövessétek hitüket!”

Weltler Rezső
nyugalmozott lelkész,
szeretetház igazgató

Győr-Nádorvárosi Evangélikus Templom

A nádorvárosi evangélikus templom építésének ötlete még az 1920-as években vetődött fel Pálmai Lajos igazgató lelkész időszakájában. Az igényt elsősorban Győr déli részének (Nádorváros, Szabadhegy) dinamikus fejlődése, növekedése indokolta. A város közgyűlése 1923. december 19-i ülésén erre a célra ingyen telket szavazott meg az evangélikus gyülekezet részére. Az eredeti tervek nem csupán templommal, hanem iskolával, tanítólakással és parókiával is számoltak, ennek tulajdonítható, hogy a templom az akkor megkapott teleknek nem a közepén, hanem szélén került elhelyezésre.

Már 1924 májusában elkezdődött a hivatalos gyűjtés a templom felépítésének céljára. Mégis több mint egy évtizedet kellett várni a tényleges munka megindulásáig. Az építkezés 1940-ben vette kezdetét Sándy Gyula – maga is evangélikus – nyugalmazott műegyetemi nyilvános rendes tanár tervei alapján, akinek jelentős tapasztalata halmozódott fel az évek során a szakrális építészet terén, hiszen a két világháború között 35 templomterve valósult meg. A nádorvárosi templomot egyik legfigyelemreméltóbb munkájának tartják a szakértők, egyben a magyar népi szecesszió kiemelkedő alkotása.

Előírászerűen a főhajó keletnyugat tájolású. Az épület maga központi elrendeződést mutat, görög keresztet formál. Szárai között kis, kör alaprajzú fiatornyok kapcsolódnak a toronytesthez. A templombelsőben ugyancsak köralakú keresztelőkápolna került kialakításra, mely egyben a sekrestye szerepét is betöltötte (bár korábban valóban használták keresztelésre is, manapság csupán sekrestyeként funkcionál). Emellett vonások alapján azt mondhatnánk, hogy Sándy elsősorban a román építészeti stílus hagyományait vette alapul, ugyanakkor a pártázatos nyolcszög alakú torony, s a finom ívelésű ablakok a gótikát idézik fel a szemléltetőben. Utóbbi hatást erősíti a belső tér mennyezetformálása. A fából ké-

szült szerkezetet a középteret határoló falazott csúcsos boltívek és oromfalak támasztják. A gerendák csillagboltozatot alkotnak, melyhez dongák kapcsolódnak. A fennnyezet az egész templomnak meleg hangulatot kölcsönöz.

Külön érdekessége a templomnak az előrelépő, kőoszlopokkal megtámasztott, oromzatos kapuzat és a bástyaszerűen kiképzett harangház, mely az erdélyi erődtemplomokhoz teszi hasonlatossá, s jól illeszkedik az evangé-

**AZ első kapavágás: Szabó József püspök.
Háttérben: D. Kapy Béla püspök**

likusság jelmondatához: „Erős vár a mi Istenünk!” A templom külső megjelenése kapcsán kiemelendő még a sekrestye párkánya, valamint az ablakok alatt húzódó sgrafitto (díszítő eljárás, melyben egymásra felvitt különböző színű festékek vagy vakolatok felső rétegét precízen visszakapariják, kikapcsolják, ami által előtűnik a mélyebben fekvő réteg színe) díszítés.

A nádorvárosi templom építése kapcsán az első kapavágásra 1940. június 23-án került sor. 1940. október 20-án, vasárnap zajlott le az ünnepélyes szegletkövetétel. Fedőlapul az Öregtemplom négy tégláját használták fel, melyekbe 1784-es évszám van beleégetve. Az esemény emlékét őrzi a torony alatt elhelyezett tábla: „A szegletkövető maga Krisztus”. Az építkezés megkezdésének egyéves évfordulóján, 1941. május 22-én ünnepélyes keretek közt felkerült a toronyra a kereszt. A kivitelezési munkálatokat Káldy Barna

evangélikus építőmester, építési vállalkozó vezényelte le. A dr. Kapy Béla püspök által ideiglenesen felszentelt templomot végül 1944 májusában vette használatba a gyülekezet. Első parókus lelkészévé Ittész Mihályt választották.

A berendezési tárgyak közül elsősorban Schima Bandi aranykoszorus iparművész festője és gyertyatartói készültek el 1942-ben. A mester élete főművének tartott alkotását, eredetileg a milánói egyházművészeti kiállításra szánta,

míg Jánosét saját magáról. A medence fedőlapja domborított vörösrézről készült, rajta Jézus megkeresztelésének jelenete látható. Szintén Borsos munkája az oltár melletti Angyali híradás című hatalmas bronz dombormű.

A templombelső bútorzatát szintén Sándy Gyula tervezte. Ezek elkészítését ugyan a háború alatt megkezdték, azonban a harci események következtében a már kész elemek megsemmisültek, ezért a háború után újból indult a munka. Elsőként az oltár, a szószék és a papi padok kerültek a helyükre 1947-ben (Kecskés János asztalosmester munkái). A szószék oldalán látható 4 faragásos képet, melyek a Magvető példázatának jeleneteit ábrázolják, Jakab Sándor nyugalmazott evangélikus lelkész készítette. 1952-ben a hátsó karzaton kétmanuális orgona kiépítésére került sor. 1962-re készültek el a ma is használt tölgyfa padok. A templombelső teljes kialakítása 1967-ben záródott le. Külön említést érdemel az 1950-ben Börczky Ferenc által festett, karzaton végigfutó, pajzsmezőbe helyezett egyházi szimbólumok sorozata (összesen 72 darab), melyek jelenleg sajnos nem csodálhatóak meg templomunkban.

Sokáig a templom tornya néma maradt, annak ellenére, hogy már az 1940-es években külön gyűjtöttek harangra is adományokat, s ezt külön kezelt alapon helyezték el. A háborús anyagihiány következtében a tervek ekkor nem valósulhattak meg. Az ötlet újabb, komoly formában való felmerülésére pedig évtizedeket kellett várni. A gyülekezet áldozatkész adakozásából 1997 áprilisában készült el az 531 kilogrammos, Gisz hangolású harang Gombos Lajos harangöntőmester Órbottyáni műhelyében, mely október 4-én került méltó helyére, s október 31-én szentelte fel ünnepi istentisztelet keretében dr. Szabik Imre püspök.

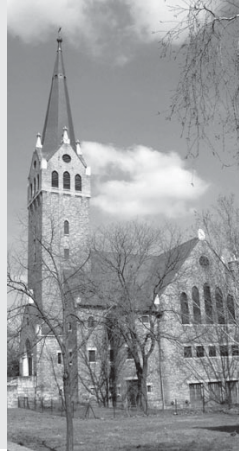
Világi Dávid
levéltáros

MEGHÍVÓ

70 éves a Nádorvárosi templom

Nádorvárosi templomunk építésének 70. évfordulója alkalmából 2014. november 2-án 10 órától ünnepi istentiszteletet tartunk az Újtemplomban Kiss Miklós esperes igehirdetői és Szemerei János püspök liturgiai szolgálatával, melyet az alagsorban közös ebéd követ, majd Dr. Harmati Béla László az Országos Evangélikus Múzeum igazgatójának előadását hallgathatjuk meg Keresztyén jelképeink címmel.

Az ebédet úgy tudjuk megrendelni, ha előzetesen feliratkoznak a testvérek, és egyúttal lehetőség szerint 500 Ft-tal hozzájárulnak a költségekhez. Mindez intézhető a vasárnapi istentiszteletek után a templomokban vagy a lelkesi hivatalokban.

Szeretetház élete

„Gyermekkoromban úgy beszéltem, mint a gyerek, úgy gondolkoztam, mint a gyerek, úgy ítéltam, mint a gyerek. De amikor elértem a férfikort, elhagytam a gyerek szokásait. Addig megmarad a hit, a remény és a szeretet, ez a három, de közülük a legnagyobb a szeretet.”

2014: egy új esztendőbe léptünk. Január elején kissé nehéz szívvel végeztük a karácsonyfák leszedését, hiszen véget ért az adventi, karácsonyi ünnepek, Krisztus várásának, születésének ünnepe, egy meghitt, bensőséges, reményteljes időszak.

Sokáig mégsem „szomorkodtunk”, hisz jött a farsangi időszak, álarcok, díszek készítése, díszítés, a farsangi mulatság, zene, tánc és a várva-várt és minden esetben nyerő tombola.

Februárban a Gyárvárosi Dalkör műsorát hallgathattuk meg, akik már visszatérő előadónk, és mindig nagy szeretettel készülnek hozzánk. A lakóink pedig szívesen hallgatták és énekelték együtt velük a szebbnél-szebb nótákat.

Március 15-ére emlékezve, az Evangélikus Iskola diákjainak műsorát és Magyar Béla (Szeretetház lakója) előadását nézhettük, hallgathattuk meg. Béla bácsi Petőfi Sándor életútját mutatta be a lakótársaknak. Egy későbbi alkalommal pedig az egészséges öregedésről beszélt, pontról pontra ismertette a testi és lelki jó tanácsokat.

Az Evangélikus Óvoda kicsinyei időközönként és csoportonként átjöttek az istentiszteletre, hogy együtt ünnepeljenek a lakókkal. Ezen kívül pedig kétszer módunkban állt a Holle Anyó Színház előadását megtekinteni velük együtt.

A budapesti Fesztivál Zenekar csodálatos muzsikájában gyönyörködhattunk, melyet a Nagyteremben hallgathattunk meg. Győrben léptek fel, és a főpróbát különféle intézmények falai között tartották meg.

Kenyában járt misszionáriusok jártak nálunk és vetített képes előadást tartottak 7 év 7 hónap címmel. Egy kicsit belenézhetünk az ottani emberek kultúrájába, nehéz, de talán sokszor boldogabb világába.

Az idei évben lehetőségünk nyílt arra, hogy több alkalommal is részt vegyünk a Zsinagógában különféle könnyűzenei koncerteken.

Bende Ildikónak, a Győri Nemzeti Színház művészenek, Takács Ferencnek és Somogyi Ferencnek a pünkösdi műsorán vehettünk részt, majd a Rábca Dalkört hallgathattuk meg, és énekeltük velük a régi slágereket, nótákat.

A különféle előadásokon, koncerteken kívül még több kézműves és szellemi foglalkozást is tartottunk.

Túl a határokon

Erdélyi kirándulás

Jövő év nyarán (2015.) ismét szeretnénk eljutni Erdélybe, útba ejtve testvérgyülekezteinket (Zselyk és Krízba), valamint eljutni a Fekete-tengerig, ahol 2-3 napot töltünk el, élvezve a homokos tengerpartot és a napsütést. Mivel ez már az elmúlt években a 3. utazásunk lesz, ezért igyekszünk olyan helyszíneket útba ejteni, ahol még nem jártunk, illetve nem volt elég időnk megismerkedni a helyvel. Így tervezzük, hogy a klasszikus Békás-szoros, Gyilkos-tó és más frekventált helyeket most kihagyjuk, helyette pedig több időt szeretnénk szentelni Brassónak, felkeresni a hétfalusi gyülekezetek közül néhányat, illetve tervben van a Bilea-tó újbóli meglátogatása, hiszen az oda vezető úton (ahogyan azt már egyszer felvonóval, másodsorra pedig busszal megtettük) csodálatos panoráma tárul elénk, valamint 2034 méter tengerszint feletti magasságon a Fogarasi-havasok tengerszeme lenyűgöző környezetben terül el.

A Fekete-tenger azon különleges és egyedi tulajdonsággal rendelkezik a föld többi tengeréhez képest, hogy 2 vízréteg található benne. A felsőbb réteg kevésbé sós, így ennek és az időjárásnak köszönhetően korábbi téli időszakokban kétszer már befagyott a teljes vízfelület. Az alsó, magasabb sókoncentrációjú réteg 150 méter mélyen kezdődik. Mivel ez a tengerparti rész a turizmusból él, így európai színvonal társul kedvező árakkal. A szállást apartmanokban vagy szállodában foglaljuk le.

A kirándulás időpontja előre láthatólag 2015 június vége, július eleje, időtartama pedig terveink szerint 7 nap. Előzetesen jelentkezni a Lelkesi Hivatalban lehet: 9025 Győr, Petőfi tér 2. A részletekről a későbbiekben, egy közös megbeszélésen tudunk információt adni. Érdeklődni Csorba János lelkesznel lehet az alábbi telefonszámon: 06 20/8246247.

Cserkészkedünk

„Nézzétek a dolgok derűs oldalát, ne a borúsát!” – mondta BiPi (lord Baden Powell), a cserkészzet megalapítója.

Ha felcsapsz Te is cserkésznek, akkor láthatasz majd derűt is, borút is, de vitorlázórepülőből, mert idén a cserkészszakmunkát repülőszakági tevékenységgel bővítettük ki! Én is felszálltam és mondhatom, hogy a látvány és az érzés is fantasztikus volt, semmivel sem hasonlítható össze.

2014. júliusában a Péri Repülőtéren került megrendezésre csapatunk első szakági tábora, a repülőcserkész tábor, 16 táborlakó részvételével. A tábort Szabó János evangélikus lelkész és Puláné Jerabek Ivett cserkészvezető szervezte, a csapat őrvezetőjeként a nyári tábor előkészítésében és vezetésében én is részt vettem.

A tábor helyszíne, a Péri Repülőtér egészen más volt, mint egy átlagos táborhely. A termi-

nál épületében laktunk és sok olyan dolgot mutattak meg nekünk a repülőtér dolgozói, amit a legtöbben nem láthatnak, mert látogatóként nem mehetnek be oda. Ilyen volt többek között a hangár, a meteorológiai állomás, az irányítótorony, megnéztük a kiszolgálógépeket, sőt, a felszállópályán is laktunk, ahová a korszerűsítés után már nagy, akár 190 fős utasszállító repülőgépek is szállhatnak.

A tábor folyamán kétszer a magasba emelkedtünk, vagyis repültünk! Sokan most kötötték be magukat először egy repülőgép pilótaülésébe, mégis többen maguk irányították a gépeket az oktatópilóták felügyelete alatt.

Számos érdekes programon vettünk még részt. Ismerkedtünk a repülésmeteorológiával, ülhettünk szimulátor előtt, modell repülő show-t nézhettünk, aki pedig a szimulátorral tehetségesnek bizonyult, a modellezést ki is próbálhatta.

Voltak hagyományos cserkészprogramok is, rengeteg játék, tábortűz, kézműveskedés. Ildikó néniel, Nyári Botond édesanyjával magunk építettünk egy repülőt gipszből, ami a cserkész tábor végére, a cserkész istentiszteletre készült el, és a tekintélyes mérete miatt egyelőre még a Péri Repülőtér hangárjában pihen, de terveink szerint a megújult cserkészotthonunkat díszíti majd.

Szeptembertől megkezdődtek a repülőcserkész foglalkozások. Havonta egyszer találkozunk, a szeptemberi alkalmunkon az időjárás megfigyeléséhez saját műszereket készítettünk, de épí-

tünk majd modelleket, megismerjük a repülés elméleti hátterét, megtanulunk rádiózni, navigálni, és ha sikerül az elméleti vizsga, 16 éves kortól akár megtanulhatunk egyedül is repülni vitorlázórepülővel. A legtöbbünk számára erre még néhány évet váni kell, de addig is repülünk minden nyáron és megismerünk sok-sok, a repüléshez kapcsolódó szakmát és tevékenységeket, így a repülőcserkészkedésnek akár a pályaválasztásban is fontos szerepe lehet.

Nagyon örülök, hogy elindult a repülőcserkészzet, mert közösségi életre, csapatmunkára nevel, tudást és értéket ad, és számomra az is fontos, hogy a repülőcserkész egy nagyszerű csapat tagja és nem utolsósorban egészségesen él.

Legyél Te is cserkész, kösd be magad Te is!

Pula Eszter 7/ III. tanuló

repulocserkesz.gyor@gmail.com • www.facebook.com/repulocserkesz.gyor

Nyári táboraink

A nyár folyamán több más, nagyon jól sikerült tábort is tartottunk a péri táboron kívül, így a cseszneki élménytábort a nádorvárosi lelkészek vezetésével, az egyházmegyei gyemektábort Rábcakapin Csorbáné Farka Zsófia vezetésével, a 8. gyülekezeti napközis tábort Mesterházy Zsuzsanna vezetésével Nádorvárosban és a Győrújfalui leánygyülekezet területén a négy Manóvár tábort Virág Katalin vezetésével. Álljon itt néhány értékelés, hogy is vélekedtek az együtt töltött napokról a gyerekek?

Bariska Panna 6/II: „Nagyon sok program volt, soha nem untakoztam. Tetszett, hogy reggel meg este is volt áhítat. Sok új gyerekkel ismerkedtem meg és ennek örülök. Remek volt a hangulat.”

Tolnay Borbála 6/II: „A hangulat nagyon családi volt. Tetszett, hogy a felnőttek fiatalosan beszélgettek velünk. Szerettem énekelni. A reggeli kelések nem voltak túl könnyűek, de hamar belejöttünk a napba. Az áhítatokon is sok mindent hallottam. Örülök, hogy eljöttem ebbe a táborba.”

Borbély Polla 5/I: „Én jövőre is el szeretnék menni a táborba, mert nagyon jó volt a közösség és mindenki jól kijött mindenkivel.”

Bő Veronika 5/I: „Ha esetleg visszamennék a táborba (ami elég valószínű) az a közösség és az izgalmas játékok miatt lenne!”

Iskolánk életéből

Az év pedagógusa

A Magyarországi Evangélikus Egyház döntése alapján 2014. július 3-án Aszódon az Evangélikus Pedagógusok Országos Találkozóján kollégánk, Győryné Timár Henriette vehette át az „Év pedagógusa” kitüntetést. Az ünnepségen több száz kolléga vastappsal köszöntötte igazgatóhelyettesünket, mellyel kollégánk majd két évtizedes egyházi szolgálatát ismerték el. Győryné Timár Henriette 1999-től, 15 éve iskolánk igazgatóhelyettese is. Ebben a beosztásban jó gazdája a tantestületnek, feladatát szolgálatnak tekinti, szeretettel, fáradhatatlanul végzi. Pontosság, precizitása, gyors átlátó képessége teszi alkalmassá őt erre a feladatra. Kollégái tisztelik magas szintű szakmai munkájáért, becsülik emberi tulajdonságait. A Magyarországi Evangélikus Egyház Oktatási Osztályától rendszeresen kap szakértői feladatokat, melyet nagy precizitással, igényesen végez. Munkája során vizsgálta a magyarországi evangélikus közoktatási intézmények törvényes működését. 2012-ben rendkívül igényes hiánypótló tankönyvet írt. Ebből készülnek egyre többen az emelt szintű kémia érettségi vizsgára. Ő így vall szakmai sikereiről:

„Az idén elballagó évfolyamot 9. osztálytól tanítottam ké-

miából. Nagyon örültem, amikor a 10. végén a két osztályból tizenegy diák a kémiát választotta felvételi tárgyként. Ezt a tantárgyat ugyanis a diákok általában nem kedvelik, nehezen tanulhatónak és érthetetlennek tartják. Ez a kis csoport azonban bizonyította, hogy aki rendszeresen tanul, az kiemelkedő eredményeket érhet el, és megszeretheti, megértheti a benne rejlő tartalmakat.

Az őszi írásbeli érettségi megírása után már láttam, hogy a diákokban megérett a tudás, hiszen szépen teljesítettek. Nagyon büszke vagyok rájuk, mert csodálatos eredményeket értek el. A legjobb írásbeli teljesítmény az emelt szintű érettségien 96 pontos lett az elérhető 100-ból.

A szóbeli érettségien is helyt álltak, többen maximális pontot kaptak a feleletükre. Ezek után már csak a júliusi ponthatárok meghatározására kellett várunk. Nagy boldogság volt számomra, amikor megtudtam, hogy mindenkinek sikerült a felvételije. Jó csapatként dolgoztunk, aminek meglett az eredménye. Örülök, hogy taníthatam őket, részese lehettem tudásuk megalapozásának. Szorgalmas, következetes és állhatatos munkával csodálatos teljesítményt értek el.”

A következő tanulók vettek részt a munkában, és az alábbi egyetemeken tanulnak tovább:

Cservenák Nárcisz – általános orvos - Pécs
Fazekas Henrik - általános orvos - Szeged
Fekete Zoltán - általános orvos - Szeged
Gazdagi Rebeka – pszichológia - Budapest
Gyöngye Adrienn Mária – gyógypedagógia - Budapest
Halasi Máté - általános orvos - Budapest
Ilonka Orsolya – általános orvos - Pécs
Milley Márton Gyula – biomérnök - Budapest
Nagy Etele - általános orvos - Budapest
Rotaridesz Júlia – gyógyszerész - Budapest
Varga Eszter – vegyész-mérnök - Budapest

Isten áldását kérjük, a tanárnő életére, családjára, munkájára a továbbiakban is!

Bende Tamás: A vers megtanít arra, szerethetőek vagyunk

Iskolánk volt diákjáról, Bende Tamásról a Kisalföld című lapban olvashattunk egy értékes írást.

Ő a Pázmány katolikus egyetem frissdiplomás jogásza, három évvel ezelőtt Egy csendélet kellékei címmel jelent meg verseskötete. „A verses „séta” vége felé egyik legújabb alkotásáról, a „Holnap elmegyünk”-ről beszélt. „– Olyan dolgokról szeretnék írni, amelyek egyfelől csak az enyéme, másfelől pedig mindenkié. Olyan lélekrezdülésekről, amelyekben más is felismerheti önmagát:

...Holnap elmegyünk, és megnézzük, mi van a hegyek mögött. / Megnézzük, hogy hol érnek össze a folyók, hol nem nő levél a fákon. / Ígérem, látunk majd legelő őzeket is, de ma még ne kérdezz semmit. / Csak engedd, hogy hajnalban vállaink összeérjenek... Pilinszky szerint

Győryné Timár Henriette

az író sohasem önmagáért ír, hanem azért, hogy írásaiban az olvasó felismerhesse önmagát. Ez egy megvilágosodásos mondat, annál is inkább, mert nehéz eldönteni – lehet, hogy furcsán hangzik –, hogy most mi olvasunk a verset, vagy bennünket a vers. A költészet lényege, hogy mindegy, mit gondol a költő, nincs is hozzá közöm, de ahhoz a szövegéhez, amivel az adott pillanatban ketten vagyunk, vagy önmagamban, akkor ott indul meg a vers, a költészet lényege.” (Részlet Gülch Csaba cikéből, amely megjelent a Kisalföld Szieszta mellékletében 2014. július 5-én)

Dalmai Rozi versei 10/VI.

Firka

Versbe írlak téged,
tinta vagy a lapon.
Lerajzollak, nézlek,
firka vagy a falon.
Bennem létezel.
Kereslek, féltlek.
Kiszakadsz belőlem,
szerelmesen vérzek.
Versbe írtam mindent
a tintafoltos lapon,
firka lettél itt bent,
az egyik szívkamrafalon.

Lógós

A csúnyán kihagyott matekóra története

Bűntudatmentesen
a hideg kövön ülve,
parázssal szájában
elmenekülve,
nézett csak hülyén.
Élvezte, hogy fáj,
ahogy szélcsípte arcán
az öröm csordogált.
Rád gondolt közben
s a holnap rejtelmére,
s hogy mi történe,
ha tényleg elkésne.
De nem izgatta semmi,
nem fáj a lelke,
mikor azt a puha
hamuba temette.
Nem érezte bűnnek,
ha pár egyenletet kihagy,
és fázva örül
a szabadsága miatt.

Érik az „Aurea Libertate” következő kiadása

2007-ben jelent meg először az akkori diákok verseivel és illusztrációival az első irodalmi diáklapunk. Örömmel nyugtáz-

zuk, hogy érlelődik a következő szám anyaga. Köszönet érte a 10. évfolyamosoknak!

Visszatekintés az elmúlt nyárra

A nyarat is nagyon tevékenyen töltötték diákjaink. Többféle táborban próbálhatták ki ügyességüket, gyarapíthatták tudásukat. Választhattak a hittan-, a repülőcsékes-, a barangoló-, a rajz-, az angol- és sporttábor közül.

Az afrikai kézműves táborról Jancsóné Zimborás Éva és Jászné Mózes Tünde tanítók így vallottak: „Az alsósoknak szervezett kézműves tábor ebben az évben Afrika témában hirdettük meg. Rövid prezentációval, vetítéssel, afrikai népmesével és zenével hangolódtunk e különleges kontinens világra. A 24 kisdíák minden nap négy foglalkozáson vett részt. Első nap papírmásé maszkokat készítettünk, amit később harci színekkel festettünk ki. A hét többi napján aztán megtanulták, hogyan használják az Afrikára jellemző színeket különböző tárgyakon. Így készültek például a karkötők. Egyik nap meglátogatt bennünket Szabó Eszter, aki nemrég jött haza Kongóból, ahol önkéntesként dolgozott. Sokat vetített, mesélt az afrikai életről. Ez nagyon érdekelte a kicsiket. Végezetül készítették egy jellemzően afrikai technikával készülő karkötőt újságpapírból. Természete-

sen készült még fűszoknya, lábcsergő, dob is. A várva várt attrakció az afrikai tánc volt. Utolsó nap mindenki beöltözt az elkészített ruházatokba, és ily módon feldíszítve adták elő a tanult koreográfiát eredeti nyelven énekelve a

dalt. Az érdeklődő szülők megtekintették a kiállításunkat, és nagy tapssal jutalmazták a táncunkat.”

Főszerepben a labda

Zseli Magdolna ismét sporttábor szervezett a nyáron.

Mikor beköszöntött a szünet, a kézilabdásaink és barátaik lelkesen, - a reggeli korán kelést vállalva - megkezdték 5 napos, néha izasztó és kemény, de mindenképpen élvezetes edzőtáborukat. Örömmel választották ezt a nyári szabadidős programot, mert tudták, hogy változatos kiegészítő sportokat is megismerhetnek. Bowling, fallabda, tekézés, falmászás, kangoo, tenisz és extrém sportok szerepeltek a kínálatban. Izgalmas egymás elleni küzdelmek részesei voltak a táborozók röplabdában, kosárlabdában, labdarúgásban, tollaslabdában, zsinórlabdában, floorballban és mindenekelőtt kézilabdában. A sok mozgás jó indítást jelentett a szünet további részére, segítették diákjainkat egészségük megőrzésében.

Isten áldása nyugodjon az új tanéven!

És elkezdődött a 2014/15-ös tanév. Iskolánkban jelenleg 681 diák tanul, ebből 345 az általános iskolában, 336 a gimnáziumban. A tanévnyitó istentiszteleten Hallgatóné Hajnal Judit, igazgatónő így köszön-

totta a diákokat, tanárokat:

„Olyan diákéletet kívánok mindnyájatoknak, melyben nem fájdul meg a gyomor és a fej az el nem végzett feladatok súlya miatt. Olyan tanárokat kívánok nektek, akikkel, és akikért érdemes dolgozni, mert tudnak, memek, akarnak és szeretnek. Kívánok biztosságot, melegséget nyújtó családot, ahol mélyek a gyökerek, vastag a törzs, üde zöld a levél és hosszan tart a virágzás. Ahonnan reggelente jó elindulni, és délután még jobb hazatérni. Tudjuk, minden jót és rosszat Isten kezéből és az ő akaratában megnyugodva fogadunk. De ő adta a lehetőséget is, hogy bölcs szülők legyünk, akik tudják, hogy lelkünk, személyiségünk fejlődése lényegesebb felnőtt életünk szempontjából, mint az, hogy tölcserrel éppen mennyi tudást zúdítanak a fejünkbe. Isten adta a lehetőséget, hogy bölcs tanárok legyünk, akiknek többször élmény, mint teher a tanítás, akik a regulációnak, az imitációnak és a külső-belső inspirációnak az életkorhoz illő arányával hatnak rátok. És minden ha-

tásmechanizmus közepén ott álltok ti, terveitekkel, céljaitokkal, érzelmeitekkel, indulataitokkal, gyengeségeitekkel és erősségeitekkel. Mert akár akarjátok akár nem, mi felnőttek azt szeretnénk, hogy egykor a Konventtől búcsút véve okos, szilárd erkölcsű felnőttek váljatok.

Isten áldása nyugodjon az új tanéven!”

És máris változatos, gazdag programokkal várjuk a diákokat. Szeptember 19-én rendeztük a Péterfy-napot. Ekkor az éjszakai röplabda és foci bajnokságon a

diákság és a tanári kar összemérhette sportbeli erejét. Már-már több éves hagyomány, hogy az intézmény öreg diákjai is visszalátogatnak erre az eseményre. Ilyenkor a tanulóknak lehetősége nyílik beszélgetni az egyetemi évekről a már végzett diákokkal.

Minden osztály csapatokat indított, akik lelkesen és örömmel küzdtek az első helyért. Az est fénypontja évről évre a tanár-diák meccs. A jókedv garantált, bízunk abban, hogy a rendezvény segítségével többen kedvet kaptak a sportoláshoz.

Idén is sok új tanuló érkezett az iskolánkba, ők írták a következő sorokat:

„A Péterfy Gimnázium 9. osztályos matek-fizika tagozatos tanulója vagyok. Azért választottam ezt a szakot, mert a későbbiekben mérnökként szeretnék dolgozni. Az osztályunknak van egy másik része, akik a biológia-kémia szakot választották. Annak ellenére, hogy kevés órán vagyunk együtt, úgy érzem, hogy jó osztályközösség fog kialakulni. Eb-

ben nagy szerepe volt a gólyatábornak, ahol két napon keresztül ismerkedhettünk egymással. A többiek megismerésére lehetőséget adnak a különböző szakcsoportok, a közös istentisztelet, a Péterfy-nap, a gólyabál is.” (Réthy Bence 9.)

„Sok mindent hallottam az iskoláról, de mikor már bent voltam az iskola közösségében saját véleményem is lett. Az osztályfőnökünk kedves, segítőkész tanárnő. A tanári kar a jót akarja kihozni belőlünk, azt, amit tudunk. Az osztályban sokféle egyéniségű diák van, mégis összetartók

vagyunk, és segítjük a másikat. Gimnazistaként csak dicserni tudom az iskolám; büszke vagyok arra, hogy ide járhatok.” (Horváth Sára Anna 9. osztály)

„Amikor idejöttem, még nagyon idegen volt számomra minden. Az osztálytársaim már régóta ismerik egymást, így 8 (szintén) új társammal együtt belecsoppenem egy összeszokott közösségbe. A legtöbb tanteremben van interaktív tábla, amelyek hozzásegítenek a tananyag értelmezéséhez, elmélyítéséhez. A másik, aminek nagyon örülök, az az anyanyelvű angoltanárra, mert úgy gondolom, ezáltal jobban fejlődhetnek a kommunikációs képességeim idegen nyelven. Összefoglalva örülök, hogy a Péterfy Sándor Evangélikus Gimnáziumot választottam, mert ez egy igen családias légkörű, remek pedagógusokkal és diákokkal rendelkező szép környezetben lévő iskola.” (Kézér Bianka 9/V.)

Gólyatábor (a 9. osztály beszámolója):

Fél 8-ra már szinte mindenki a vasútállomáson volt, várta a vonatot, hogy elvigyen minket Vinyére. Mindannyiunk szemében izgalom és talán egy kis félelem is látszott, hisz ismeretlen, új emberekkel leszünk itt együtt. Útközben már kialakulóban voltak az új barátságok. Jó társaságban gyorsan telik az idő, így szinte észre sem vettük, hogy már megérkeztünk. Gyalog indultunk útnak, és a kitűzött 8 km-ből körülbelül 18 lett. Másnap együtt reggeliztünk. Ezután Judit néni és Zsófi néni jó kis csapatépítési feladatokat talált ki nekünk. Végül mindenkinek le kellett írnia az első benyomásait az új osztályról. Ezeket egy borítékba raktuk, amit majd csak érettségi előtt nyitunk ki, visszaemlékezve az első lépésekre.” (Horváth Sára Anna 9.)

A cikket összeállította a pedagógusok és diákok írásaiból:

Némethné Bagó Ibolya
iskolánk magyar nyelv
és irodalom tanára

Otthonodat, iskoládat alakítsd át hajóvá, amelyben a veled utazó gyermekek életéért te vagy a felelős kapitány. Árbócodra nemzeti zászlót tűzz, s iránytűd legyen a falon függő kereszt. Tanítók Breviáriuma, 1939.

Tanári csendesnap

Az új tanév első találkozója a tanári csendesnap keretén belül volt. Nem indulhat másként a tanév, mint úgy, hogy a tantestület tagjai Isten áldását kérik a munkájukra. Intézményünk több osztálya látogatott már el Nemescsóba, ahonnan mindig lelkesen és örömmel tértek haza. Ez egyszerre több minden miatt lehetséges: a település festői környezete, az evangélikus gyülekezet meghatározó múltja, a gyülekezet vendégszerete, valamint a lelkes házaspár derűs, befogadó személyisége miatt. A legutóbbi osztály hazaérkezése után érelődött meg bennünk a gondolat, hogy idén a tantestülettel közösen utazunk el Nemescsóba.

Nemescsó, evangélikus gyülekezeteink szempontjából egy nagyon fontos hely, hiszen a 1681-es soproni országgyűlést követően csak kijelölt, ún. artikulás helyeken volt lehetőség arra, hogy templomban istentiszteletet tartsanak. Ennek

a korszaknak a lezárása lesz II. József Türelmi rendelete, aminek köszönhetően megépül a győri Evangélikus Öregtemplom. A másik kapcsolópont, ami Nemescsó és Győr között felfedezhető: Péterfy Sándor, a kiváló evangélikus tanító, aki Nemescsóban született, ezért büszkén viseli intézményünk az ő nevét.

Nemescsóba érkezve a Kalincsné Varga Katalin lelkesítő mosolya, kedves üdvözlő szavai fogadtak bennünket, míg a gyülekezeti teremben pedig a gyülekezet által készített finomságok. Az istentiszteleten közösen vettünk részt, ahol az igehirdetés a lelkesítő őszinte vallomása volt a hitről, melynek személyessége bennünket is megérintetett és komoly üzenetet helyezett a szívünkbe, amiből egész évben jól lesz meríteni. Az istentiszteletet követően nagyon élvezetesen mutatta be a templom történetét, különösen is hangsúlyt he-

lyezve a helyi érdekességekre pl.: a templomban található gyóntatószék, ami egyáltalán nem kelléke az evangélikus templomoknak. A keresztelési anyakönyve is betekintést nyertük, ahol láthattuk Péterfy Sándor keresztelési bejegyzését. Nemcsak a múlt, hanem a jelen is megnyílt előttünk, hiszen a lelkesítő örömmel mesélt arról a 26 fős ifjúsági csoportról, akik a környező falvakból járnak össze és együttesen készülnek évről évre a nagyheti időszakra Passiójátékkal, melyet más megyék gyülekezeteiben mutatnak be.

Nemescsóból az utunkat Kőszeg felé vettük, ahol egy kisebb városnéző sétát tettünk.

Egy tartalmas nappal és sok értékes szóval, gondolat-tal tértünk haza, hogy megújult lendülettel kezdjünk neki az új tanévnek.

Csorbáné Farkas Zsófia
iskolalelkész

Az iskolai hit és erkölcsstan oktatásról

– nehogy egy is elveszen e kicsinyek közül –

A 213/14-es tanévben elkezdődött a kötelező hit és erkölcsstan oktatás az állami fenntartású iskolákban azoknak a gyerekeknek, akiknek szülei éltek a lehetőséggel és a kötelező erkölcsstan helyett a hit- és erkölcsstan oktatást választották. Az oktatást felmenő rendszerben vezetik be, ez évben már az 1. és 2. osztályosokat, az 5. és 6. osztályosokat és a 9. és 10. osztályosokat, más néven az első és második gimiseket vezethetjük be a Szentírás világába és ezen keresztül beszélgethetünk hitünket, életünket érintő témákról a gyerekekkel.

Győrben és a filiák területén jelenleg 11 hitoktató szolgál. Hatan gyülekezeti lelkesítő szolgálattal mellett végezzük a gyermekek közötti örömteli munkát. Mindannyian azon fáradozunk, hogy a gyülekezeti közösségbe is bevezessük tanulóin-

kat és a családokkal is felvegyük a kapcsolatot. Hívogatunk családi és gyermek istentiszteletekre, gyerekprogramokra.

Nagy öröm, hogy megadatott ez a lehetőség az egyházak számára, de nagy kihívást is jelent minden felekezeten belül. Hiszen évről évre több osztály kapcsolódik be a rendszerbe és több hittanórát kell ellátnunk.

A mi gyülekezetünkben is elő kell készülni a következő év újabb kihívásaira, át kell gondolni, miként tudnánk megoldani az újabb csoportok hitoktatásának ellátását. Felelősségteljes felkészülési időszak áll előttünk tehát, felkészülés a következő tanévre, mert célunk, nehogy egy is elveszen e kicsinyek közül.

Mesterházy Zsuzsanna
lelkész

Rendszeres gyülekezeti alkalmak gyerekek, fiatalok részére 0–17 éves korig Nádorvárosban

A nádorvárosi lelkeszi hivatal gyülekezeti termében illetve a nádorvárosi attemplomban minden gyermek talál korosztályának megfelelő foglalkozást.

Baba-mama kör

Az édesanyákat várjuk szeretettel 0-3 éves korú babáikkal együtt minden második hétfőn 10 órára.
Érdeklődni a 20-4163501-es számon lehet.

Gyermekkör

Ide az általános iskolásokat várjuk 2-6. osztályos korig kéthetente pénteken 17.30-tól. További időpontok: okt. 17, nov. 14, nov. 28, dec. 12

Kisifi

Új alkalom a nádorvárosi templom alagsorában konfirmált fiataloknak, 17 éves korig, kéthetente péntekenként párhuzamosan a Gyermekkörrrel. Időpontok: okt. 17, nov. 14, nov. 28, dec. 12

Ovisóra

Az óvodás korú és első osztályos gyermekek számára kéthetente pénteken 17.00 órától. További időpontok: nov. 7, nov. 21, dec. 5.

Konfirmációi oktatás

7. osztályos vagy idősebb diákok részére minden pénteken 16.30-tól. Érdeklődni a 20-824-2338-as telefonszámon lehet.

Őszi Kincskereső Gyermeknap

Időpont: október 31, péntek, 8-16 óra
Helye: Nádorvárosi Templom alagsora.
A szokott rend szerint ebédelni étterembe megyünk, tízórait, in-nivalót kérünk hozni. A költségekre, ebédre 1.000,- Ft/fő összeget kérünk befizetni érkezéskor.

A fenti programokról érdeklődni – a 20/416-3501-es számon lehet.

Gyerek-istentisztelet

minden hónap 2. vasárnapján, délután 15. 30-tól az Evangélikus Öregtemplomban. Téma: Én tisztelem?! avagy Ő teszi tiszteletét nálam?! Minden, amit az istentiszteletéről érdemes tudni.

2014. 09. 14.

„Énekeljete az Úrnak új éneket...”

2014. 10. 12.

Invokáció:
Isten nevének segítségül hívása

2014. 11. 09.

„Vallom előtted szent és igaz Isten...” –
bűnvallás

2014. 12. 14.

Isten megkönyörült rajtunk –
kegyelemhirdetés

2015. 01. 11.

Adjunk hálát az Úrnak! –
imádság

2015. 02. 08.

Isten szava –
igehirdetés

2015. 03. 08.

Valljuk meg hitünket! –
hitvallás

2015. 04. 12.

„Ez az én testem. Ez az én vérem.” –
úrvacsora

2015. 05. 10.

„Áldó hatalmak oltalmába rejtve...” –
áldás

EgyMás – szülői beszélgetőkör

2014. 10. 08. Gyülekezeti terem

(Petőfi tér 2.) 17. 00-tól
Téma: Mit jelent „édes”anyának lenni?

2014. 11. 19. Gyülekezeti terem

17. 00-tól
Téma: Útleírások a lelki élethez

2015. 02. 11. Gyülekezeti terem

17. 00-tól
Téma: Kamaszhatárok

2015. 03. 25. Gyülekezeti terem

17. 00-tól
Téma: Házasság négy évszaka

2015. 05. 06. Gyülekezeti terem 17. 00-tól

Téma: „Elhull a virág, eliramlik az élet...” Időseinkről való gondoskodás

Adventi időszakban: Csendes percek 7. 30-tól az Evangélikus Öregtemplomban

2014. december 2-4.

2014. december 9-11.

2014. december 16-18.

„Ne nyugtalanodjék a ti szívetek: higgyetek Istenben, és higgyetek énbennem. Az én Atyám házában sok hajlék van; ha nem így volna, vajon mondtam volna-e nektek, hogy elmegyek helyet készíteni a számotokra? És ha majd elmentem, és helyet készítettem nektek, ismét eljövök, és magam mellé veszek titeket, hogy ahol én vagyok, ott legyetek ti is.” (Jn. 14,1-3)

Az elmúlt esztendőben elszólított testvéreink testvéreink

Öregtemplomi körzet

Rikk Lászlóné sz. Dittrich Ibolya • Völcsy János • Erdős Sándor • Balek Sándor • Tárkányi Balázs • Varga Imréné sz. Illés Jolán • Lind Zoltán Mihály • Ábrahám László • id. Rikk László • Botló Istvánné sz. Hodossy Olga • Molnárné Halpauer Zsuzsanna • Haás Béla • Tüske Gyula • Gülch Dezsőné sz. Mesterházy Ilona Gyöngyi • Toldi Sándorné sz. Németh Lenke • Németh Sándorné sz. Ormándy Judit • Czeiter Endre • Kreicz György • Torin Ferencné sz. Szalay Vilma • Király Ernő • Németh Ferenc • Mészáros Sándor • Posch Ede • Özv. Kovács Lászlóné sz. Stinner Julianna • Bimbauer Mihály • Molnár Károlyné sz. Kiss Jolán • Végh Lajos János • Farkas Istvánné sz. Vörös Jolán • Inotai Józsefné sz. Szombath Julianna • Pázmándi Jenőné sz. Hegedűs Hilda • Macher Ervin • Krug Olga • Papp Lászlóné sz. Molitorin Éva • Nagy László • Horváth Árpádné sz. Sausits Terézia • Gombás Gyuláné sz. Balázsovits Éva • Horváth Imréné sz. Nagy Éva • Karácsony Ernőné sz. Dr. Tompa Éva • Tüske Róbert • Id. Csermák Gusztávné sz. Németh Irma • Völcsy Jánosné sz. Kovács Irén • Szabó Antalné sz. Herenkovics Julianna • Kozma Kálmán • Nagy István

Újtemplomi körzet

Krámer Zoltán • Gosztola József • Simon Györgyné sz. Bogárdi Terézia • Csete Miklós • dr. Petrányi Béliáné sz. Sydó Etelka • özv. Jelencsics Andrásné sz. Geisler Erzsébet • Wegener Herbert • Vagdalt Lászlóné sz. Farkas Márta • Medvegy Mihály • Nagy Ferencné • Horváth Józsefné • Böröczki Béliáné sz. Finta Ilona • Király Ernő • Káldi György • Finta Tibor • Kiss Albertné sz. Simon Erzsébet • Csizmadia Ferenc • Kovács Zoltán • Ferenczy Vilmosné sz. Pulay Erzsébet • Parcsami Ida • Csukly Jenőné sz. Horváth Jolán • Pula Józsefné sz. Simon Márta Judit • Gyömörei Jenő • Sipos Sándor • Tóth Sándorné sz. Rajki Irma • Kovács László • Nagy Zsigmondné sz. Karácsony Margit • Gácsig György • Szalay Sándor • Özv. Varga Ferencné sz. Veller Ilona

Férfikör programja

Férfikör indul gyülekeztünkben őszől, ahova szeretettel várjuk a 18. életévüket betöltött férfiakat. Havonta két alkalmat tartunk, minden hónap 2. és 4. péntekén 17 órától az öregtemplomi gyülekezeti teremben (9025 Győr, Petőfi tér 2.). A hónap 2. péntekén az alábbi témák felvezetését követően beszélgetünk azokról, a hónap 4. péntekén, illetve alkalomszerűen – megbeszélés szerint alkalmanként szombati napon – segítséget nyújtunk rászorulóknak, illetve tevékenykedünk a gyülekezetben. Ez utóbbi alkalom időpontját rugalmasabban kezelve tudjuk alakítani mindenki időbeosztásához, elfoglaltságaihoz.

A hónap második péntekjeinek témái (öregtemplomi gyülekezeti terem 17 óra):

2014. október 10.
Férfi, mint családfió

2014. november 14.
Férfi, mint férj

2014. december 12.
Férfi, mint édesapa

2015. január 9.
Férfi, mint nagypapa

2015. február 13.
Férfi a hivatásban

2015. március 13.
Férfi, mint vezető

2015. április 10.
Férfi, mint beosztott

2015. május 8.
Férfi, mint barát

2015. június 12.
Férfi, mint segítő

Szeretettel várunk minden érdeklődőt!

Csorba János
és Szabó János
lelkészek

Reformáció hete

Október 26. kedd
óraátállítás

Október 28. kedd 18:00
Öregtemplom Gyülekezeti terem
Világi Dávid levéltáros,
cím: Reformáció hajnalán
A győri evangélikus gyülekezet gyökerei

Október 29. szerda 18:00
Öregtemplom Gyülekezeti terem
Dr. Perce Sándor lelkész,
cím: Meditáció és imádság

Október 30. csütörtök 18:00
Öregtemplom Gyülekezeti terem
Dr. Ittész Gábor egyetemi docens,

Október 31. péntek 10:00
Öregtemplom
Csorba János lelkész

November 1. szombat 15:30
Öregtemplom
Halottak napi megemlékezés

Október 31. péntek 10:00
Nádorvárosi templom
Mesterházy Zsuzsanna lelkész

Október 31. péntek 18:00
Kossuth u.-i ref. templom
Jánosa Attila ig. lelkész

November 2. vasárnap 10:00 Nádorvárosi templom
Jubileumi ünnepi istentisztelet
Kiss Miklós esperes és **Szemerei János** püspök
ezen a napon az Újtemplomi fél 9-es és az öregtemplomi 10 órás istentisztelet elmarad

Elérhetőségek, lelkészi körzetek

Honlap: gyor.lutheran.hu, email: gyor@lutheran.hu,
[facebook.com/gyorievangelikus](https://www.facebook.com/gyorievangelikus)

- **Öregtemplom** 1-es körzet, Csorba János lelkész 06-20/824-6247. Belváros, Révfallu, Bácsa, Vámosszabadi, Likócs
- **Öregtemplom** 2-es körzet, Jánosa Attila ig.lelkész 06-20/824-4618 Újváros, Sziget, Pinnyéd, Gyárváros, Győrújfalú, szigetközi szórványok
- **Újtemplom** 3-as körzet, Szabó János helyettes lelkész 06-20/824-2338 9024 és 9023 irányítószámok szerint, leszámítva a Fehérvári út, Szigethy A. út és a Szent Imre út által határolt részt
- **Újtemplom** 4-es körzet, Mesterházy Zsuzsanna lelkész 06-20/416-3501 9028, 9011 és a 9023 irányítószámok szerint, a Fehérvári út, Szigethy A. út és a Szent Imre út által határolt részen

Győri Evangélikus Egyházközség
egyházfenntartói járulékanak elvárt összege
minimum 6.000 Ft/év

Befizethető személyesen, csekken, átutalással
A Győri Evangélikus Egyházközség számlaszáma:
1070003-25055203-51100005

Öregtemplomi Központi Lelkészi Hivatal. Hivatali idő: Hétfőtől csütörtökig: 8–16 óráig. Pénteken: 8–15 óráig. Cím: 9025 Győr, Petőfi tér 2., telefon 96/524-532, 96/524-708, fax: 96/524-709, mobil: 20/824-8101 **Nádorvárosi Lelkészi Hivatal.** Ügyelet kedd, 9:00–10:30. cím: 9024 Győr, Liezen-Mayer u. 41. **Szabadhegyi Imaház.** cím: 9028 Győr, József A. u. 26., telefon: 96/410-271

